

**Gminny program
przeciwdziałania narkomanii
dla Gminy Grzegorzew
na lata 2018 - 2022**

WPROWADZENIE

Problem używania nielegalnych substancji psychoaktywnych i konsekwencji z tym faktem związanych dotyczy większości społeczeństwa współczesnego świata. Duże rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych na wielowymiarowe przyczyny, a szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Stąd wywodzi się postulat, aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny i zrównoważonego podejścia pomiędzy działaniami na rzecz ograniczenia popytu i podaży.

Nie dostrzegającym przez rodziców zagrożeniem swych dzieci i młodzieży jest narkomania. Ponieważ używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych, bowiem niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych, np. żółtaczka, HIV. Stanowi też problem kulturowy.

Dodać należy, że odsetek osób wychodzących z uzależnienia od narkotyków jest o wiele mniejszy niż przy używaniu alkoholu i sięga zaledwie kilku procent. Uzależniony, nawet gdy nie przyjmuje substancji psychoaktywnych, to do końca życia pozostaje osobą uzależnioną. Narkomania jako zjawisko społeczne znajduje się obok innych problemów i kwestii społecznych. W tym kontekście rozumiana jest jako efekt niekorzystnych czynników, które sprzyjają jej powstawaniu lub występuje jako przyczyna innych zjawisk i problemów. Czasami może powodować wszystkie problemy razem. Ogółem 0,4 % zgonów i 0,8 % wszystkich chorób na świecie zostało przypisanych nadużywaniu narkotyków.

Przyjmowanie substancji psychoaktywnych może prowadzić do uzależnienia, które powoduje wykluczenie społeczne. Narkomania jest chorobą dotyczącą wszystkich grup społecznych, niezależnie od wieku, wykształcenia czy też stanu materialnego. Największa ilość dochodzeń i śledztw odnośnie nadużywania narkotyków odnotowuje się w dużych miastach. Wzrost spożycia substancji psychoaktywnych dotyczy głównie osób młodszych, które nie są jeszcze uzależnione, ale narażają się na ryzyko związane z problemowym przyjmowaniem substancji drogą dożylną. Bardziej popularne od haszyszu czy marihuany są leki uspokajające, nasenne i przeciwbólowe. W dodatku są one łączone z alkoholem (najczęściej piwem) dla wzmocnienia efektu danej substancji. Przedział wiekowy nieletnich używających narkotyki szacuje się pomiędzy 15 a 17 rokiem życia. Odnotowano również pojedyncze przypadki pierwszych kontaktów z narkotykami uczniów szkół podstawowych – niestety przed ukończeniem 13 roku życia. Dodatkowo w 2008 roku na polskim rynku narkotykowym pojawiły się tzw. „dopalacze”. W 2009 roku „dopalacze” zostały najpopularniejszą substancją psychoaktywną (łatwą w dostępie oraz w miarę taną).

Młodzi ludzie mają tendencję do podejmowania różnorodnych zachowań ryzykownych dla zdrowia. Ważne jest więc, aby szczególnie tę grupę objąć oddziaływaniami profilaktycznymi, na tyle atrakcyjnymi, aby stanowiły alternatywę dla eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi. Należy jednak pamiętać, że ważne jest zróżnicowanie działań profilaktycznych, form leczenia abstynencyjnego, ale również realizacja programów redukcji szkód.

Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomanii stanowi ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 783 ze zm.).

Zadania ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości narkomanii oraz prowadzenia działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej na: promocji zdrowego stylu życia, wspieraniu działalności placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem od środków narkotycznych, podejmowaniu i spieraniu działań lokalnych oraz innych inicjatyw społecznych.

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii zostały ujęte w formie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grzegorzew na lata 2018 – 2022.

GLÓWNYM CELEM PROGRAMU JEST OGRANICZENIE UŻYWANIA NARKOTYKÓW ORAZ ZWIĄZANYCH Z TYM PROBLEMÓW

Realizowany będzie w niżej podanych obszarach:

- profilaktyka;
- badania, monitoring.

Cele szczegółowe programu:

1. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych.
2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.
3. Pogłębienie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii.
4. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych.
5. Zwiększenie liczby i zróżnicowania dostępnych programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii.
6. Stworzenie zintegrowanego systemu informacji o narkotykach i narkomanii.
7. Ocena i interpretacja trendów epidemiologicznych (rozmiary zjawiska, wzory używania, zachowania ryzykowne) oraz identyfikacja nowych zjawisk na scenie środków odurzających i związanych z tym nowych zagrożeń.

REALIZATORZY I PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny.
4. Punkt Konsultacyjny dla rodzin z problemem uzależnienia.
5. Placówki oświatowe.
6. Służba zdrowia.
7. Kościół.
8. Policja.
9. Organizacje pozarządowe i inne jednostki prowadzące działalność pożytku publicznego.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII I SPOSÓB ICH REALIZACJI:

- I. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkotyków:**
 1. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego.
 2. Udostępnianie informacji na temat placówek i telefonów zaufania, udzielających pomocy osobom z problemem uzależnień.
 3. Rozwijanie i wdrażanie działań samopomocowych dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin.
 4. Szerokie informowanie społeczeństwa o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od narkotyków poprzez upowszechnianie materiałów edukacyjnych.
- II. **Udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej:**
 1. Organizowanie spotkań rodzin z problemem uzależnienia z terapeutą, psychologiem.
 2. Tworzenie atrakcyjnych alternatyw, zaangażowania dzieci i młodzieży w działalność społeczną, sportową i artystyczną.
 3. Koordynowanie działań dotyczących pomocy rodzinom, w których występują problemy narkomanii, poprzez współpracę z policją, GOPS, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami i organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi realizującymi programy przeciwdziałania narkomanii.
- III. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci uczęszczających w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:**
 1. Rozwijanie profilaktyki uzależnień polegającej na organizowaniu ogólnodostępnych spotkań na temat współuzależnienia i form pomocy.
 2. Szkolenie członków GKRPA, nauczycieli szkół i wychowawców w zakresie uzależnień, przemocy, sekt.
 3. Prenumerata czasopism, zakup książek, filmów DVD, broszur dla szkół, biblioteki obejmujących zagadnienia uzależnień i profilaktyki.
 4. Wspieranie realizacji szkolnych programów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych w celu podniesienia poziomu wiedzy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.
 5. Organizowanie szkoleń oraz wywiadówek dla rodziców dzieci i młodzieży szkół podstawowych podnoszących poziom wiedzy na temat środków psychoaktywnych, ich wyglądu, działania i wpływu na organizm oraz informowanie o miejscach gdzie można uzyskać pomoc.

6. Zakup testów wykrywających używanie narkotyków przez młodzież i udostępnianie ich nieodpłatnie dla rodziców, opiekunów, szkół, lekarzy prowadzących praktykę na terenie gminy.
 7. Propagowanie pro zdrowotnych wzorców zachowań poprzez lokalną kampanię edukacyjną.
 8. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
 9. Edukacja dzieci w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii przez osoby zatrudnione w poradniach.
- IV. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:**
1. Współpraca z organizacjami zajmującymi się problemami uzależnień.
 2. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i organizacji zajmujących się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem uzależnień.
 3. Współorganizowanie ze szkołami imprez mających na celu promocję wśród mieszkańców gminy: zabaw, życia rodzinnego i wypoczynku bez uzależnienia.
 4. Wspieranie osób i rodzin, które przejawiają wolę walki z uzależnieniem.
 5. Organizowanie spotkań sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji przeciw narkomanii.
- V. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji programu:**
1. Zakup materiałów biurowych celem obsługi Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Grzegorzew na lata 2018-2022.
- VI. Zasady finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2022:**
1. Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
 2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy Grzegorzew w dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdziale 85153.

Wiceprzewodniczący Rady Gminy

/-/ Rafał Kotkowski

**Preliminarz Przeciwdziałania Narkomanii
na 2018 rok**

L.p.	Zadanie	Kwota zaplanowana	Paragraf
1.	Szkolenie członków GK ds. RPA i nauczycieli oraz innych osób zajmujących się profilaktyką z zakresu narkomanii	1 000 zł	4300
2.	Turniej i konkursy szkół gminy Grzegorzew	1 000 zł	4210
3.	Profilaktyka (spektakle, materiały i inne formy profilaktyczne z zakresu narkomanii)	1 000 zł	4300 4210
Razem		3 000 zł	